

Národní testovací centrum ECL pro Českou republiku – cíle, aktivity, výstupy

Jiří Nový a Alena Rošková

Úvod

V současném evropském uspořádání získává prokazování jazykových dovedností prostřednictvím mezinárodně uznávaných certifikátů neustále na významu. Celá řada uchazečů o pracovní pozice v Evropské unii tak musí doložit úroveň znalosti jazyka dané země (k problematice mezinárodních kvalifikací a cizojazyčných kompetencí srov. Rahmencurriculum, 2006, s. 30). V souvislosti s tím vzniká potřeba certifikovat tzv. menší jazyky, včetně češtiny, což certifikát ECL umožňuje. **Společný evropský referenční rámec pro jazyky Rady Evropy** tvoří základ pro vypracovávání všech částí zkoušek ECL v celé Evropě.

Národní testovací centrum ECL pro Českou republiku

Mezinárodní zkoušky **Evropského konsorcia pro testování jazykové úrovně moderních jazyků** (ve zkratce ECL) jsou akreditovány při Evropské komisi v Bruselu. Evropské konsorcium ECL je registrováno jako institucionální pobočka organizací ALTE¹ (The Association of Language Testers in Europe) a EALTA² (European Association for Language Testing and Assessment).

V roce 2006 vzniklo pod záštitou Letní školy slovanských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci **Národní testovací centrum ECL pro Českou republiku** (ve zkratce NTC). Od září 2012 spadá organizační zajištění zkoušek ECL pod Katedru aplikované lingvistiky FF UP, která je od září 2015 začleněna do Centra jazykového vzdělávání FF UP. Zaštitujícím orgánem je Konsorcium ECL v Centru cizích jazyků na univerzitě v Pécsi³.

Primární úkol Národního testovacího centra

Primárním úkolem Národního testovacího centra pro Českou republiku je tvorba, koordinace, supervize a korektury testů ECL z češtiny pro cizince na testovaných úrovních A2, B1, B2 a C1 (nepracuje se s okrajovými úrovněmi) podle Evropského referenčního rámce pro jazyky. Zkoušky ECL jsou realizovány vždy dvakrát ročně podle jednotného harmonogramu Konsorcia ECL v Pécsi – v případě českého jazyka se jedná vždy o měsíce červen a prosinec daného kalendářního roku.

¹ <http://www.alte.org/>

² <http://www.ealta.eu.org/>

³ <http://eclexam.eu/>

Tab. 1: *Deadlines prior to the exam December 2015**

Event	Deadline	Note
Text and task selection at all levels	12 weeks prior to the exam: 11th of September	Sending the suggested text and the suggested task type
Raw version of tasks at all levels sent to ECL Secretariat	10 weeks prior to the exam: 25th of September	Raw version should already follow ECL test format, typesetting etc.
1st correction by academic coordinator + language coordinator	8 weeks prior to the exam: 9th of October	Suggestions are sent back to the test writing team
Final version of test sent by the test writing team to ECL Secretariat	6 weeks prior to the exam: 23rd of October	Including finalized audio materials
2nd correction, including audio materials	4 weeks prior to the exam: 6th of November	Outcome: Print ready form

* Příklad harmonogramu tvorby testů z prosince 2015.

Z harmonogramu tvorby testů je zřejmá vícestupňová kontrola před vznikem finální verze testů:

1. Návrhy témat a typy testových úloh jsou zasílány českými tvůrci testů supervizorce do Konsorcia v Pécsi.
2. Po odsouhlasení témat a typů úloh je v Národním testovacím centru vypracována první tzv. hrubá verze testů, která je zaslána supervizorce ECL v ČR. Ta opraví chyby a navrhne změny ve znění otázek testových úkolů a v možnostech správných odpovědí.
3. Poté jsou tvůrci zapracovány návrhy a opravy, které schvaluje česká supervizorka.
4. Tuto verzi testů zasílá supervizorka z ČR supervizorce do Konsorcia ECL do Pécse.
5. Následně jsou zapracovány návrhy supervizorky z Pécse, která odsouhlasí finální verzi, případně zašle testové materiály zpět k dalšímu přepracování.
6. Rozhodnutí o finální verzi testů ECL je plně v kompetenci supervizorky-koordinátorky spolupráce s národními centry ECL v ČR a SR Konsorcia ECL v Pécsi.

Důležitá je zejména kontrola, která ověřuje korespondenci úrovní testů s Evropským referenčním rámcem.

Zajištění odpovídající obtížnosti na dané testované úrovni

Relevantní obtížnost na dané testované úrovni zajišťují zejména následující faktory:

- implementace deskriptorů jednotlivých úrovní Evropského referenčního rámce
- dlouhodobá zkušenost odborně vyškolených tvůrců, zejména pak české supervizorky s tvorbou standardizovaných jazykových testů
- důsledná komparace s nejnovějšími učebnicemi češtiny pro cizince na daných úrovních
- komunikace a spolupráce české supervizorky s Ústavem jazykové odborné přípravy UK Praha
- komunikace a spolupráce se supervizorkou/koordinátorkou Konsorcia ECL v Pécsi (konzultování lexika, morfosyntaxe atp.)
- porovnávání s jinými mezinárodně uznávanými jazykovými zkouškami (Cambridge, ÖSD, Goethe-Institut).

Hlavní výstupy Národního testovacího centra ECL

Hlavním výstupem Národního testovacího centra ECL jsou testové materiály z češtiny pro cizince k certifikaci dovedností poslech s porozuměním a čtení s porozuměním. V současné době testy ECL tvoří celkem čtyři odborníci, z toho se dvě členky týmu tvůrců podílejí na tvorbě testů ECL od samého počátku, tedy od roku 2006. Testy ECL splňují požadavky na reliabilitu, validitu, a objektivitu testových úloh (definice reliability, validity a objektivita viz Rahmneccurriculum, 2006, s.102). Úkoly k dovednostem psaní a mluvení jsou stanoveny centrálně z Konsorcia ECL v Pécsi a budou stručně zmíněny níže.

Dovednost poslech s porozuměním

Úkolem Národního testovacího centra ECL je vytvořit celkem 4 dokumenty pro jazykovou dovednost poslech na čtyřech testovaných úrovních A2, B1, B2 a C1 podle Evropského referenčního rámce:

- Transkripty textů
- Audionahrávky
- Pracovní listy
- Klíče k pracovním listům

Při tvorbě testových úloh tvůrci vycházejí z deskriptorů SERR pro dovednost poslech s porozuměním:

Výběr vhodných textů – kritérium autentičnosti

Zvolené texty k poslechu s porozuměním by měly vykazovat vysokou míru autentičnosti (k této problematice srov. Grothjahn, 2000, s. 13, 14) Pro úroveň B2 a C1 se používají výhradně autentické nahrávky, které jsou tvůrci testů pouze upraveny

a pro úroveň A2 a B1 tým tvůrců texty sám tvoří. Nejčastěji používané zdroje autentických textů jsou z české veřejnoprávní televize (především ČT24), jedná se zejména o veřejně přístupné nahrávky z archivu⁴.

Další kritéria pro výběr formy, typů a témat textů a realizaci nahrávek

Vedle kritéria autentičnosti poslechového textu je nutno zohlednit následující faktory/pokyny:

- Důležitá je volba formy komunikace na nahrávce – **monolog vs. dialog**.
- Zajištění **různorodosti typů poslechových textů** – např. hlášení, pokyny, komentář, zpravodajství, prezentace, rozhovor, telefonický hovor, diskuse atd. Jeden poslechový test (obsahující vždy dva poslechové texty a úkoly) by neměl obsahovat např. dva rozhovory.
- U dialogů je vhodné **rozdělení rolí mezi ženské a mužské hlasy** – texty v Národním testovacím centru ECL v Olomouci jsou nahrávány profesionálními herci Moravského divadla v Olomouci, pro nahrávky je vždy k dispozici jeden ženský a jeden mužský hlas.
- Zajištění **obměny témat testů** – tvůrci testů vypracovávají přehled použitých témat a typů úloh pro jednotlivé úrovně i dovednosti. V centrále Konsorcia ECL v Pécsi rovněž dochází ke schvalování jednotlivých témat vždy před začátkem přípravy samotných testů, a to koordinátorkou spolupráce s národními centry ECL v ČR a SR.
- U vybraných témat je vždy zajištěna **korektnost s ohledem na prevenci etnické, sociální, politické, náboženské aj. diskriminace** určitých skupin obyvatelstva.
- Texty **by neměly být příliš jednostranně odborně zaměřené** (např. na čistě vědecká témata nebo vysoce specifické technologie výroby atp.).
- Tvůrci vybírají k nahrávání **texty s vhodnými tématy a jasnou strukturou**. Nevhodné jsou nestrukturované rozhovory (například telefonáty posluchačů do živého vysílání v rádiu).
- Důležité je zohlednění **lingvistické složitosti textů** dle jednotlivých úrovní a vhodné užití **prvků obecné češtiny** (úroveň B2, C1) rovněž adekvátně testované úrovni.
- Nutné je **zajištění diverzity testových úloh**: Jeden test by neměl obsahovat dvě úlohy stejného typu (např. multiple-choice).

⁴ V listopadu 2015 se NTC ECL pro ČR podařilo pro potřeby tvorby testů ECL získat souhlas šéfredaktora zpravodajství ČT k využívání zdrojů české veřejnoprávní televize:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10176108254-archiv/20951212056>

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24>

- Je vhodné zařadit vždy „lehčí“/kratší poslech (co se týče transkriptů nebo úloh) **jako první**, aby mohl plnit zahřívací funkci (warming-up).
- Pouze **jedna část poslechu** (nejlépe 2. část) **může obsahovat** „produktivní“ úlohu (tedy vepsání slova/slov) namísto výběru jedné z možností (multiple-choice).
- Je nutné vybírat poslechové texty, které obsahují např. **nové, dosud obecně nezažité názory**, tak aby kandidáti **neměli možnost předvídat odpovědi** k danému tématu bez závislosti na vyslechnuté textové nahrávce.

Existuje celá řada faktorů, které se při konstrukci poslechových testů mohou podílet na odstupňování obtížnosti úloh k porozumění mluveného textu: od akustických vlastností nahrávky (srov. Grothjahn, 2005, s. 131–133) přes proměnné v zadáních vlastních testových úloh, roli sociokulturního znalostního pozadí probandů a problematiku kognitivních a paměťových schopností a limitů probandů až k subjektivitě řešení poslechových úloh (srov. Grothjahn 2005, s. 116–131).

Audionahrávka – poslech s porozuměním

Audionahrávky vznikají v nahrávacím studiu Univerzity Palackého v Olomouci za účasti herců Moravského divadla (u úrovní A2 a B1). Autentické nahrávky z veřejnoprávních médií jsou pro úrovně B2 a C1 sestřihány do testového formátu ECL.

Nahrávka začíná oznámením jména Konsorcía v cílovém jazyce, poté je uveden název instituce, která vytvořila test, jazyk testu, dovednost (poslech s porozuměním) a úroveň. Dále následují oba úkoly. Na nahrávce jsou namluveny rovněž veškeré pokyny pro kandidáty během poslechového testu. Nahrávka obsahuje i předepsané pauzy mezi jednotlivými úkoly včetně druhého přehrání obou textů. Před prvním přehráním prvního textu a poté během dalšího průběhu poslechového testu je kandidátům poskytnuta předepsaná doba na přečtení úkolů a jejich řešení – viz tabulka:

Tab. 2: *Předepsané přestávky na audionahrávce pro test poslechu s porozuměním*

Nahrávky	Přestávky	
Před prvním přehráním 1. a 2. textu	Maximálně 120 sekund (v závislosti na obtížnosti úkolu)	
Po prvním přehrání 1. a 2. textu	A2, B1 10–30 sekund	B2, C1 60–90 sekund
Po druhém přehrání 1. a 2. textu	A2,B1 až 60 sekund	B2, C1 až 120 sekund

Za účelem autentičnosti mohou být na nahrávce slyšet zvuky v pozadí, nesmí však působit v žádném případě rušivě.

Pracovní listy k dovednosti poslech – zadání testů a jejich formát

Tvůrci testů vycházejí při tvorbě pracovních listů, do kterých kandidáti wpisují své odpovědi, ze závazného testového formátu pro dovednost poslech s porozuměním, který stanovuje jednotlivá relevantní kritéria – čas, počet úloh a slov na nahrávce, počet požadovaných správných odpovědí v závislosti na jazykových úrovních.

Tab. 3: Formát testu ECL – poslech

ÚROVEŇ	A2	B1	B2	C1
Poslech				
Čas(minuty)	ca 25	25–30	30–35	35–40
Počet úloh	2	2	2	2
Počet slov (pouze nahrávky)	Celkem 400–500	Celkem 500–700	Celkem 800–1000	Celkem 1200–1500
Správné odpovědi	Celkem: 20 (10 každá část)	Celkem: 20 (10 každá část)	Celkem: 20 (10 každá část)	Celkem: 20 (10 každá část)

Po zadání vlastního testového úkolu na pracovním listu následuje úvodní příklad, který musí být formulován jasně a názorně. Nepočítá se do předepsaného počtu slov a je zřetelně oddělen od textu. Předepsaný počet slov se tedy vztahuje pouze na poslechový text a nezahrnuje pokyny, příkladové věty, ani žádné jiné informace. Zadání k úloze musí být jasné a relevantní. První věta zadání by měla uvést kandidáta do daného kontextu.

Na úrovních A2 a B1 tvůrci testů omezují užití dovedností nesouvisejících s poslechovým cvičením (např. čtení a psaní) na minimum, a proto pro úkoly na těchto úrovních používají hlavně vizuální materiál. Relevantní úkoly jsou například přiřazování textů k obrázkům, doplňování tabulek atp. a méně vhodné jsou úkoly typu výběr správné/špatné odpovědi a všechny druhy úloh, kde se vybírá ze dvou a více odpovědí. Zatímco na úrovních B2 a C1 jsou pro řešení poslechových úloh zpravidla vyžadovány i písemné odpovědi, přičemž tvůrci testů dbají na to, aby příklady a pokyny jasně určily, kde je možná krátká odpověď, nebo kde je vyžadována odpověď několika slovy a kde tedy není nutné odpovídat celými větami.

Otázky tvůrci rozmisťují důsledně rovnoměrně s ohledem na proporce textu (ideálně např. jedna otázka na jeden odstavec). Otázky následují vždy v pořadí, ve kterém požadovaná odpověď zaznívá v poslechovém textu. Otázky tvůrci zaměřují zpravidla na některou z dovedností, např. porozumění obsahu odstavce, hlavních nebo detailních informací, postoje autora, dedukce významu slov(a)/frází z kontextu, atd.

V poslechu s porozuměním na úrovni B2 a C1 tvůrci testů používají dva typy úkolů:

Poslech s porozuměním

1. část

Úloha:

Uslyšíte 10 krátkých monologů o oblíbeném jídle (1–10). Ke každému číslu přiřadíte jídlo z jídelního lístku (B–O), které si daný člověk nejčastěji objednává v restauraci. Odpovědi napište do tabulky. Doplňte pouze vaši konečnou odpověď. Tuto odpověď NESMÍTE znovu opravit. Každý dialog uslyšíte dvakrát.

Příklad: A. Silný hovězí vývar s masem, domácími nudlemi a křupavou zeleninou 49,-

Jídelní lístek

- A. Silný hovězí vývar s masem, domácími nudlemi a křupavou zeleninou 49,-
- B. Bramborová polévka z čerstvé zeleniny, hub a brambor, podávaná v rozpečeném chlebu 59,-
- C. Směs listových salátů s vejci, slaninou, parmezánem, krutony a grilovaným kuřetem 155,-
- D. Bramboráčky s grilovanou šunkovou klobásou a smaženou cibulkou, kysané zelí 75,-
- E. Zapékaná kuřecí miska, kuře ve smetanové omáčce, zapečené se sýrem, brambory 149,-
- F. Naložený sýr hermelín, s feferonkou, česnekem a kořením 75,-
- G. Velký řecký salát z rajčat, okurek, paprik, oliv, s olivovým olejem a vinným octem 130,-
- H. Rizoto s hnědou rýží, lesními houbami, čerstvou zeleninou, posypané sýrem 85,-
- I. Špagety s plátky česneku, čerstvou petrželkou a originálním parmezánem 89,-
- K. Rybí prsty z jemného masa, nemleté, bez kostí, ideální pro děti 79,-
- L. Meruňkové knedlíky v tvarohovém těstě jako od babičky 69,-
- M. Čokoládové lanýže obalené v kakau se sirupem z třtinového cukru a piva 69,-
- N. Tvarohový dort s jahodami, šlehačkou a jahodovou polevou 49,-
- O. Palačinky s horkými malinami a vanilkovou zmrzlinou 69,-

„Doplňte údaje do tabulky. Nepravujte údaje napsané do tabulky. Každá oprava bude považována za špatnou odpověď!“

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										

Cvičný test CZ B1 na: http://eclexam.eu/files/cz/list_CZ_b1.pdf

- První část tvoří objektivní úkoly – úkoly s možností výběru odpovědi (multiple-choice)
- Druhou část pak tvoří semiobjektivní úkoly – úkoly s odpovědí jedním nebo více slovy.

Vzhledem v vysoké náročnosti zpracování otázek multiple-choice (k problematice proměnných ovlivňujících validitu a reliabilitu testových úloh typu multiple-choice srov. Grothjahn, 2005, s. 40–43) platí následující zásady a principy:

- Pro každou poslechovou úlohu musí být uvedeny tři možnosti, u nejvyšších úrovní čtyři.
- Správné i zavádějící odpovědi (distraktory) musí mít přibližně stejnou délku a obtížnost.
- Tvůrci testů by se u distraktorů měli vyhnout nelogickým a zavádějícím odpovědím.
- Všechny odpovědi musí být gramaticky správné.
- Tvůrci testů se zásadně vyhýbají otázkám, které mohou být zodpovězeny bez čtení textu (lehce odvoditelné odpovědi).
- Mezi možnostmi musí být vždy pouze jedna správná odpověď.
- Otázky typu multiple-choice lze aplikovat pro všechny úrovně, ale je nutno zohlednit obsah, délku, lexikum, syntax a parafrázování odpovědí.
- Otázky tvůrci testů formulují tak, aby parafrázovaly nebo sumarizovaly výpovědi na nahrávce. V žádném případě se nesmí použít doslovné citace z nahrávky.
- Pro úroveň A2 se v možných odpovědích lze soustředit na fakta, data, čísla, letopočty, atd. (tzv. selektivní poslech).
- Pro úrovně B1, B2, C1 nejsou primární data, čísla, letopočty, ale „věcné“ odpovědi.

Klíč k poslechovým úlohám

Klíč je tvůrci koncipován jako úplný a obsahuje vždy veškeré varianty požadované, tedy správné odpovědi, popřípadě odpovědi, které mohou být ještě považovány za správné:

- např. při časovém údaji musí být vypsány všechny možnosti: *14:30, půl třetí (odpoledne)*, atd.
- pokud je před požadovaným výrazem přídavné jméno, které může, ale nemusí být součástí odpovědi, musí být uvedeno v závorce: *(moderní) hotel*

- musí být uvedeno, zda je možné ignorovat psaní velkých a malých písmen, popř. která slova lze uznat jako správná (je-li význam slova zřejmý): *na třídě Generála Píky x na Třídě generála Píky* apod.
- hodnotící schéma (klíč) musí jasně uvést, které chyby v psaném textu (např. chyby v ortografii) se nepovažují za chyby, pokud je obsah jasný a pokud je odpověď komunikativně relevantní, viz příklad upřesňujících pokynů pro hodnotitele testů z klíče: „*V případě, že kandidát má špatně diakritiku ve slově, která však nemění význam slova, získává také jeden bod (nepenalizuje se). Důležité je zachycení smyslu (významu), pokud tedy kandidát napíše jiný než požadovaný tvar slova (např. nominativ místo akuzativu), nepenalizuje se. Pokud kandidát napíše více možností odpovědi (např. dvě čísla), je celá položka špatně (penalizuje se).*“

Dovednost čtení s porozuměním

Druhou dovedností, ke které Národní testovací centrum ECL vypracovává testové materiály, je dovednost čtení textu s porozuměním.

Centrum vytváří celkem dva výstupy pro tuto jazykovou dovednost na testovaných úrovních A2, B1, B2 a C1 podle Evropského referenčního rámce:

- Pracovní list s texty a úkoly
- Klíč

Tvorba pracovního listu s texty a úkoly

Tvůrci testů ECL vycházejí při tvorbě pracovního listu ke čtení s porozuměním z předepsaného testového formátu ECL pro tuto dovednost:

Tab. 4: *Formát testu ECL – čtení*

ÚROVEŇ	A2	B1	B2	C1
Čtení				
Čas (minuty)	35	35	45	45
Počet úloh	2	2	2	2 Každá část může obsahovat více než jeden text
Počet slov (pouze pro texty a úlohy)	Celkem 400–500	Celkem 500–700	Celkem 800–1000	Celkem 1000–1300
Správné odpovědi	Celkem: 20 (10 každá část)	Celkem: 20 (10 každá část)	Celkem: 20 (10 každá část)	Celkem: 20 (10 každá část)

Předepsaný počet slov se týká pouze vlastního textu a nezahrnuje pokyny, příkladové věty a otázky, tak jak již bylo zmíněno u poslechu.

U úloh pro čtení musí být vždy uveden příklad, který souvisí s textem zadaným k řešení. Tento příklad musí být jasně oddělen od části pro odpovědi uchazeče.

Pro úlohy s možností výběru (multiple-choice) platí:

- Pro každou otázku musí být uvedeny tři nebo čtyři možnosti odpovědi
- Mezi možnostmi musí být vždy pouze jedna správná odpověď
- Jinak platí všechny zásady pro tvorbu otázek typu multiple-choice zmíněné u dovednosti poslech s porozuměním

Výběr textů

Pro všechny úlohy ke čtení musí být použity **autentické texty**, v odůvodněných případech je povolena určitá míra úprav. Tvůrci testů využívají především internetové texty, novinové a časopisecké články, které dle jednotlivých úrovní upravují, např. zkracují, pro nižší úroveň většinou zjednodušují sémantiku a syntax, v menší míře pak doplňují vlastní části vět či jednotlivá slova, mění jména, vynechávají eticky, kulturně a jinak nevhodné pasáže.

Problémy při hledání a zpracování textů pro čtení s porozuměním

Tvůrci uvádějí, že nejobtížnější je vyhledávání a vkládání obrázků pro nižší testované úrovně. Dále je problematické najít pro tyto úrovně co nejautentičtější a přesto srozumitelný text.

Klíč ke čtení s porozuměním

Pro tvorbu klíče ke čtení s porozuměním platí stejné zásady jako u poslechu s porozuměním.

Dovednost písemný projev

Pro jazykovou dovednost písemný projev vytváří Národní testovací centrum ECL celkem jeden výstup, a to **pracovní list**. Úlohy pro psaní jsou dány centrálně Kon-sorciem ECL v Pécsi, přičemž centrum překládá znění úkolů z angličtiny a němčiny do češtiny a vkládá je do testového formátu.

Tab. 5: *Formát testu ECL – psaní*

ÚROVEŇ	A2	B1	B2	C1
Psaní				
Čas (minuty)	45	50	75	90
Počet úloh	2	2	2	2
Počet slov	Celkem 150 (70–80)	Celkem 250 (120–130)	Celkem 400 (200–200)	Celkem 600 (300–300)

Čtení
1. část

Úloha:

Přečtete si jednotlivé úvody novinových článků (1–10). Poté vyberte pro každý článek NEJLEPŠÍ titulek z nabídky (B–N). Existuje 10 správných odpovědí, nebudete tedy potřebovat všechna písmena. Odpovědi napište do tabulky. Doplňte pouze vaši konečnou odpověď. Odpovědi NESMÍTE znovu opravit. První odpověď je příklad.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										

Příklad:

0. Inženýři z americké automobilky chtějí uvést na trh auta z kukuřice či sójových bobů. Využít však lze i jiné přírodní materiály, které by měly nahradit současné plasty.

A. Příznivci ekologického motorismu se dočkají „jedlých“ aut.

1. Rostoucí obliba nákupů na slevových serverech s sebou nese i nemalá rizika. Stále více lidí si stěžuje, že objednané zboží vůbec nedostali.
2. V zoologické zahradě na Svatém Kopečku přibyla nová zebra. V listopadu se narodil hřebeček Daren, který již ve čtrnácti dnech života chodil se stádem na procházky.
3. Darujte svým přátelům pobyt v solné jeskyni. Darujte zdraví a nevšední zážitek k tomu! Unikátní mikroklima solné jeskyně očistí dokonale vaše tělo.
4. Praktická škola zve zájemce na den otevřených dveří. Tuto možnost k návštěvě a prohlídce školy dostane veřejnost dvakrát, a to 18. září a 22. října.
5. První květnovou neděli měly české rodiny možnost obědovat s rodinami cizinců. Rodiny se tak vzájemně dozvěděly o jiných kulturách a ochutnaly tradiční pokrmy jiných zemí.
6. Tým aquaparku připravil pro prázdninové návštěvníky soutěže pro děti i dospělé ve vodě i na suchu, tancování, aquafitness, malování na obličeji, plavání při svíčkách a mnoho dalšího.
7. Ať už se chystáte sportovat, nebo jen na procházku se psem, nabídka sportovního či vycházkového oblečení s 15% slevou na veškerý sortiment je připravena v prodejních Gigasport právě pro vás.
8. Několikahodinové sezení ve školní lavici může u dítěte vyvolat bolesti zad, které ovlivní jeho zdraví v dospělosti. Lékaři proto připravili speciální cviky pro děti i během vyučování.
9. V říši ledu se proměnilo čínské město Harbin, které patří mezi nejchladnější města na světě. Mrazivé teploty zajišťují účastníkům každoročního ledového festivalu ideální podmínky.
10. Co všechno je možné vidět z vlaku? Pojdte se s námi podívat, jak lze procestovat Ameriku trochu netradičním způsobem. Původní trasy jsou sice klikaté, ale vedou tou nejkrásnější krajinou.

Cvičný test CZ B1 na: http://eclexam.eu/files/cz/read_CZ_b1.pdf

Písenná zkouška

1. část

Úloha:

Český kolega plánuje přijet do vaší společnosti, kde chce pracovat. Chtěl/a by získat nějaké informace o jeho/jejím novém místě. Napište mu/ji e-mail, který bude obsahovat informace:

- kde se město nachází
- jak vypadá jeho/její byt
- jaká jsou ve městě zajímavá místa, která může navštívit
- kde a jak může trávit volný čas

Váš e-mail by měl obsahovat asi 125 slov.

.....
Chtěl/a bych ti odpovědět krátce na tvé dotazy
.....
.....

Cvičný test CZ B1 na: http://eclexam.eu/files/cz/writing_CZ_b1.pdf

Písenný projev je zaslán k hodnocení do NTC. Pro hodnocení slouží závazné tabulky s popisem hodnotících kritérií Konsorcia ECL.

Dovednost ústní projev

Kandidáti jsou zkoušeni ve dvojicích (zkouška trvá 20 minut), při lichém počtu ve trojicích (zkouška pak trvá 30 minut). Zkušební komise se skládá ze dvou členů – zkoušejícího a přisedícího. Oba musí být odborníci s kvalifikací pro jazykové vzdělávání a musí projít školením pro zkoušející a zadavatele testů ECL. Pro objektivnost se ústní zkoušky s písenným souhlasem kandidátů nahrávají.

Konsorciem ECL v Pécsi poskytuje soubor témat a relevantních otázek k jednotlivým částem ústní zkoušky. Rovněž existují vypracované požadavky na znalosti kandidátů k ústním zkouškám podle jednotlivých úrovní (cíle, řečové akty, syntax, morfologie, lexikum) dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Ústní projev se hodnotí přímo v daném regionálním centru, kde zkouška probíhala na rozdíl od tří předcházejících dovedností, které se hodnotí centrálně v NTC v Olomouci.

0.1 Kritéria pro hodnocení ústního projevu

- formální přesnost (morfologie a syntax)
- přesnost v mluvení (výslovnost, prozódie, plynulost projevu)

- slovní zásoba (rozsah a užití)
- styl (pragmatické a sociolingvistické aspekty)
- účelnost komunikace (adekvátní splnění zadání)

Body přiděluje přísedící podle závazné tabulky na škále od 0 do 5 = celkem maximálně 25 bodů.

Části ústní zkoušky

1. Úvodní fáze = Warm-up phase (nehodnotí se): 3–5 minut
Uchazeči se mohou např. zkoušejícímu a navzájem představit, nebo je vedena jakákoliv úvodní konverzace mezi uchazeči na běžná témata lišící se od tématu řízeného rozhovoru (rodina, bydlení, město, škola, zaměstnání, koníčky atd.).
2. Řízený rozhovor: 5–8 minut
Zkoušející zahájí interakci založenou na tématu, které sám zvolí a otázkami vede kandidáty k tomu, aby konverzovali mezi sebou.
3. Popis obrázku: ústní projev na základě vizuálního podnětu: 5–8 minut (zpravidla monolog uchazečů inspirovaný obrázkem).

Zkušební centrum ECL garantuje adekvátní technické vybavení k pořízení nahrávky (diktafony, náhradní baterie atp.)

Další cíle a úkoly Národního testovacího centra ECL

Realizace vlastních zkoušek ECL

Vedle tvorby testů z češtiny pro cizince Národní testovací centrum ECL organizuje a realizuje vlastní zkoušky ECL z češtiny pro cizince a dalších jazyků, a to minimálně 2× ročně. Největší zájem je o češtinu, dále pak ruštinu a polštinu, a to o úroveň B2, dále následuje úroveň C1 a B1. Kandidáti u zkoušek dosahují v průměru výsledku 70 %, což odpovídá úspěšnosti i u jiných certifikovaných zkoušek. Většinu kandidátů v NTC v Olomouci tvoří ženy (asi 85 %) Z hlediska věku je nejfrekventovanější věková skupina v rozmezí 40–50 let následovaná skupinou 20 až 30 let. Podle státní příslušnosti jsou nejčastěji zastoupeni kandidáti ze Slovenska, Ukrajiny a Ruska, dále pak jednotlivě např. z USA, Mexika, Japonska, Moldávie a Švédska.

Školení pro examinátory a zadavatele testů ECL

Minimálně jednou ročně provádí centrum školení pro examinátory a zadavatele testů ECL, které následně eviduje v Národním seznamu zkoušejících.

Rozvoj sítě regionálních center ECL

K nejdůležitějším aktivitám centra patří zakládání, rozšiřování a koordinace sítě Regionálních testovacích center ECL v České republice i v zahraničí. V současné době existují v ČR Regionální centra ECL v Ostravě (3), Praze a Českých Budějovicích, v zahraničí pak ve Frankfurtu nad Mohanem. Centrum se momentálně intenzivně snaží o rozšíření sítě regiocenter do zahraničí zejména prostřednictvím lektorátů českého jazyka a literatura na jednotlivých univerzitách.

Oprava testů z češtiny pro cizince

Konsorcium ECL v Pécsi zasílá Národnímu testovacímu centru ECL k opravě testy z češtiny pro cizince (dovednosti psaní, čtení a poslech) z ostatních testovacích center z celé Evropy.

Příprava nabídky tutoriálů a cvičebnic testů ECL z češtiny pro cizince

Dalším důležitým úkolem NTC bude vytvoření nabídky přípravných tutoriálů ke zkouškám z češtiny pro cizince na úrovních B1, B2 a C1 a tvorba příruček ke zkoušce ECL z češtiny pro cizince na úrovních A2, B1, B2 a C1. Cvičebnice budou hlavním výstupem plánovaného projektu Mezinárodního visehradského fondu v roce 2016, kterého se zúčastní NTC ECL v Nitře, Pécsi, Varšavě a Olomouci.

Závěr

Národní testovací centrum ECL pro ČR usiluje svou činností o podporu certifikace zejména menších evropských jazyků. Hlavním kritériem je standardizace systému testování a srovnatelnost certifikátů v jednotlivých jazycích v souladu se strategickými cíli Evropské unie.

Literatura

- GROTJAHN, R. (2000). Determinanten der Schwierigkeit von Leseverstehensaufgaben: Theoretische Grundlagen und Konsequenzen für die Entwicklung des TESTDAF. In: SIBYLLE BOLTON (Hrsg.), *TESTDAF: Grundlagen für die Entwicklung eines neuen Sprachtests. Beiträge aus einem Expertenseminar*. Köln: VUB Gilde, s. 13, 14 a 40–43.
- GROTJAHN, R. (2005). Testen und Bewerten des Hörverstehens. In MICHEÁL Ó DÚILL, ROSEMARY ZAHN, & KRISTINA D. C. HÖPPNER (Hrsg.), *Zusammenarbeiten: Eine Festschrift für Bernd Voss*, Bochum: AKS-Verlag, s. 116–133.
- NOVÝ, J., ROŠKOVÁ, A. (2016). Zkouška ECL z češtiny pro cizince – formát zkoušky a kritéria hodnocení. *Konference Trendy v jazykovém vzdělávání v terciární sféře v jazykových centrech na filozofických fakultách v České republice a na Slovensku II – Testování a měření jazykových kompetencí 2015: sborník příspěvků z mezinárodní konference*. Olomouc 16. října 2015, v tisku.
- POŘÍZKA, P. A KOL. Jazyková zkouška ECL z češtiny pro cizince. In: KATEŘINA HLÍNOVÁ (ed.): *Sborník Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka 2007–2009*. Praha, Akropolis 2009, s. 115–123. ISBN 978-80-87310-07-6.

Rahmencurriculums für den Studienbegleitenden Deutschunterricht in Polen, in der Slowakei und in Tschechien. Vyd. Goethe-Institut Krakau 2006, s. 30, 102. ISBN 978-83-925003-0-8.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky: Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme (2002). Univerzita Palackého v Olomouci, 267 stran, ISBN 80-244-0404-4.

Autoři

PhDr. Jiří Nový, Ph.D., e-mail: jiri.novy@upol.cz, Centrum jazykového vzdělávání, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci.

Autor vystudoval germanistiku a bohemistiku na Filozofické fakultě UP. Poté působil jako odborný asistent na Katedře germanistiky FF UP. Absolvoval studijní pobyty na katedrách germanistiky Univerzity Vídeň a Univerzity Curych. V letech 2002–2007 pracoval jako lektor českého jazyka a literatury na Institutu slovanských jazyků Ekonomické univerzity ve Vídni. Od roku 2007 je odborným asistentem na Katedře aplikované lingvistiky FF UP (nyní CJV), kterou od roku 2012 vedl. Od téhož roku je ředitelem Národního testovacího centra České republiky Evropského konsorcia pro testování moderních jazyků (ECL). Je autorem vědeckých prací v oboru současného německého jazyka.

Mgr. Alena Rošková, e-mail: alena.roskova@upol.cz, Centrum jazykového vzdělávání, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci.

Autorka absolvovala 1990 obor učitelství německého jazyka a tělesné výchovy na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 1991 působí na Katedře aplikované lingvistiky Filozofické fakulty UP v Olomouci (nyní CJV) jako lektorka jazyka německého v obecných a odborně zaměřených kurzech jak prezenčního tak kombinovaného studia. Je examinátorkou mezinárodních jazykových certifikátů ECL. Na projektové činnosti UP participuje jako odborná garantka Kurzů interkulturní komunikace v cizích jazycích. Specializuje se na lingvodidaktiku v terciární sféře, je spoluautorkou Rámcového kurikula výuky německého jazyka na vysokých školách a univerzitách v ČR, SR a Polsku.